

CONCURSUL NAȚIONAL DE MATEMATICĂ APLICATĂ
„ADOLF HAIMOVICI”
ETAPA LOCALĂ

SUCEAVA, 19 FEBRUARIE 2017

Clasa a XI-a

Profil tehnic, profil servicii, profil resurse naturale și protecția mediului,
profil real-specializarea științele naturii

1. (7p) Într-un sistem de axe de coordonate xOy se consideră punctele $A(1,1)$, $B(4^a, 16^a)$, $a \in \mathbb{R}$ și punctele variabile $M(2^x, 4^x)$, unde $x \in \mathbb{R}$. Să se determine a , astfel încât A , B și M să fie puncte coliniare pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

Rezolvare și barem

$$A, B, M \text{ coliniare} \Leftrightarrow \begin{vmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 4^a & 16^a & 1 \\ 2^x & 4^x & 1 \end{vmatrix} = 0 \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

$$(4^a - 1)(2^x - 1)(2^x - 4^a) = 0 \dots\dots\dots 3 \text{ puncte}$$

$$a = 0 \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

2. Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ a & 0 & 0 \end{pmatrix} \in M_3(\mathbb{R})$. Pentru $n \in \mathbb{N}^*$ definim matricea $B_n = A^n + A^{n+1} + A^{n+2}$.

a) (3p) Calculați A^n pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

b) (2p) Determinați $a \in \mathbb{R}$ pentru care $\det(B_1) = 0$.

c) (2p) Determinați $a \in \mathbb{R}$ pentru care toate matricele B_n , $n \in \mathbb{N}^*$ au determinantul nenul.

Rezolvare și barem

a) $A^3 = aI_3$ și $A^{3k} = a^k I_3 \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$

$$A^{3k+1} = A^{3k} \cdot A = a^k A \text{ și } A^{3k+2} = A^{3k} \cdot A^2 = a^k A^2 \text{ și finalizare} \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

b) $B_1 = A + A^2 + A^3 = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ a & a & 1 \\ a & a & a \end{pmatrix} \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$

$$\det(B_1) = a(a-1)^2 = 0 \Rightarrow a = 0 \text{ sau } a = 1 \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$$

c) $B_n = A^n (I_3 + A + A^2) = A^n \cdot B_1 \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$

$$\det(B_n) = \det(A^n B_1) = [\det(A)]^n \cdot \det(B_1) = a^{n+1} (a-1)^2 \neq 0 \Rightarrow a \notin \{0, 1\} \dots\dots\dots 1 \text{ punct}$$

3. (7p) Se consideră funcția $f: \mathbb{N}^* \rightarrow \mathbb{R}$, dată prin $f(n) = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \cdot \ln(1+x)(1+2x) \cdot \dots \cdot (1+nx)$.
Determinați n astfel încât $2016 \leq f(n) \leq 2017$.

Rezolvare și barem

$$f(n) = \lim_{x \rightarrow 0} \left[\frac{\ln(1+x)}{x} + \frac{\ln(1+2x)}{x} + \dots + \frac{\ln(1+nx)}{x} \right] \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

$$f(n) = 1 + 2 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2} \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

$$2016 \leq f(n) \leq 2017 \Rightarrow 4032 \leq n(n+1) \leq 4034 \Rightarrow n = 63 \dots\dots\dots 3 \text{ puncte}$$

4. (7p) Să se determine parametrii reali a, b, c astfel încât $\lim_{x \rightarrow \infty} x(\sqrt{ax^2 + bx + c} - 2x + 1) = 3$.

Rezolvare și barem

$$\text{Deoarece } a > 0 \text{ și } \Delta = b^2 - 4ac < 0 \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \left(\sqrt{a + \frac{b}{x} + \frac{c}{x^2}} - 2 + \frac{1}{x} \right) = 3 \Rightarrow \sqrt{a} - 2 = 0 \Rightarrow a = 4 \dots\dots\dots 2 \text{ puncte}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \left(\sqrt{4 + \frac{b}{x} + \frac{c}{x^2}} - 2 + \frac{1}{x} \right) = 3 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2 \left(4 + \frac{b}{x} + \frac{c}{x^2} - 4 + \frac{4}{x} - \frac{1}{x^2} \right)}{\sqrt{4 + \frac{b}{x} + \frac{c}{x^2}} + 2 - \frac{1}{x}} = 3 \Rightarrow$$

$$\frac{1}{4} \lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \left(\frac{b+4}{x} + \frac{c-1}{x^2} \right) = 3 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} x \left(b + 4 + \frac{c-1}{x} \right) = 12 \Rightarrow b = -4 \text{ și } c = 13 \dots\dots\dots 3 \text{ puncte}$$